

KEŞFEDİLMEMİŞ BİR KOLEKSİYON: BİLKENT ÜNİVERSİTESİ ABD GPO KOLEKSİYONU

Beyhan Karpuz*

U.S. Government Printing Office (GPO) nedir?

U.S. Government Printing Office Kongre'nin bir kurumudur ve tarihçesi 1800'lü yıllara dayanmaktadır.

O tarihlerde ABD Kongresi, Hükümete ait bilgilerin tüm Amerikan halkına duyurulması gerekliliğini düşünerek tüm kurumlardan ABD Resmi Belgelerinin (federal hükümet, kongre ve başkanlığa ait kayıtların) korunması ve sadece bağlı buldukları kurumların özel izniyle halka duyurulmasını talep etmiştir.

Bu gelişmenin sonucunda Kongre 23 Haziran 1860 tarihinde almış olduğu kararla Government Printing Office'i kurar ve Hükümetin yasama ve yürütme yetkisi bulunan tüm kurumlarına ait gizli olmayan bilgi ve belgelerin korunması, basımı ve bu bilgilerin ABD halkına duyurma yetkisini Government Printing Office'e verir.

Government Printing Office (GPO)'in görevi Kongre'nin ve Hükümetin yürütme yetkisi bulunan birimlerinin basılı ve elektronik ortamda çıkarmış olduğu bilgi ve belgeleri Amerikan halkına duyurmaktır.

Bugün, Federal Hükümetin çeşitli formatlardaki tüm Resmi Bilgilerini toplayan, üreten, kataloglayan ve bu belgelerin korunması ve sunulmasını sağlayan birincil bir merkez konumunda olan GPO, Resmi Belgelerin yaklaşık %65'ini internet üzerinden (çevrim içi erişilebilecek şekilde) ücretsiz olarak sunmaktadır.

Bilkent ABD GPO Koleksiyonu'nun Tarihçesi

Bilkent Üniversitesi ABD GPO Koleksiyonu'nun kuruluşu 41. ABD Başkanı George H. W. Bush'un 1993 tarihindeki Türkiye ziyaretine dayanmaktadır.

Bu tarihte Bilkent Üniversitesi Kurucusu ve Mütavelli Heyet Başkanı Prof. Dr. İhsan Doğramacı'yla görüşmüş; bu görüşme sonucunda Bilkent Üniversitesi Kütüphanesi ABD Resmi Belgeleri için derleme kütüphanesi ünvanına sahip olmuştur.

1993 yılından bu yana ABD Resmi Belgeleri için derleme kütüphanesi olarak hizmet veren **Bilkent ABD GPO Koleksiyonu** 2004 tarihinde yeniden düzenlenmiştir.

Koleksiyon Türkiye'deki ABD Resmi Belgeleri için oluşturulmuş halka açık tek derleme kütüphanesidir.

Koleksiyon

Bilkent Üniversitesi Kütüphanesi 1993 yılından bu yana, ABD GPO (Government Printing Office) tarafından yayınlanan yayınların derleme kütüphanesi olarak hizmet vermektedir.

* Bilkent Üniversitesi, Avrupa Dokümantasyon Merkezi (edc@bilkent.edu.tr)

Koleksiyon; eğitim, sağlık, tarım, ticaret, bilim, teknoloji, uzay bilimleri, askeri bilimler, ekonomi, finans, enerji, endüstri, ulaşım, kütüphanecilik ve çeşitli konularda hazırlanmış istatistikleri içeren Amerikan bilgi ve belgelerinden oluşmaktadır. Ayrıca Koleksiyon içerisinde NASA ve EPA (Environmental Protection Agency)'ya ait pek çok teknik rapora ulaşılabildiği gibi, Amerikan Savunma ve Adalet "departman"larına ait yayınlara, Kongre'ye ait rapor ve dokümanlara erişilebilir.

ABD GPO Koleksiyonu, bilgi kaynaklarının çeşitliliği, farklı içerik ve sunumuyla çok zengin bir koleksiyondur. Özellikle elektronik ortamda bulunan bilgilerde görsellik ağır basmaktadır.

ABD GPO Koleksiyonunda bulunan yayınlar kitap, dergi, mikrofiş, mikrofilm, CD-ROM, DVD, videokaset, müzik CD, disket, harita gibi çeşitli formatlarda bulunmaktadır.

31 Ağustos 2005 tarihi itibarıyla koleksiyon; 376 kitap, 44 süreli yayın aboneliği, 2274 CD-ROM, 55 DVD, 2 müzik CD, 56 disket, 5 videokaset, 62 harita, 114.196 mikrofiş, 34 mikrofilm, 5 kitap eki ve 41 kitap dışı ekten oluşmaktadır.

Koleksiyondaki bütün materyallere (mikrofiş koleksiyonu hariç) Library of Congress sınıflandırma sistemi uygulanmaktadır. Veri girişleri e-ortamda yapılan yayınlar, Kütüphanenin genel koleksiyonuyla aynı veritabanında yer almaktadır. Bu kayıtlara İnternet üzerinden de erişim mümkündür.

Derleme yoluyla gelen materyaller salonun açık olduğu saatlerde (hafta içi her gün 8:30-12:00, 13:00-17:30) ve bölüm içerisinde kullanılabilir, ayrıca fotokopi çektirilebilir ya da mikrofişlerden baskı alınabilir.

Mikrofiş Koleksiyonu

Bilkent Üniversitesi ABD GPO Koleksiyonu'nda bulunan yayınların yaklaşık %75 lik bölümünü Mikrofiş Koleksiyonu oluşturmaktadır.

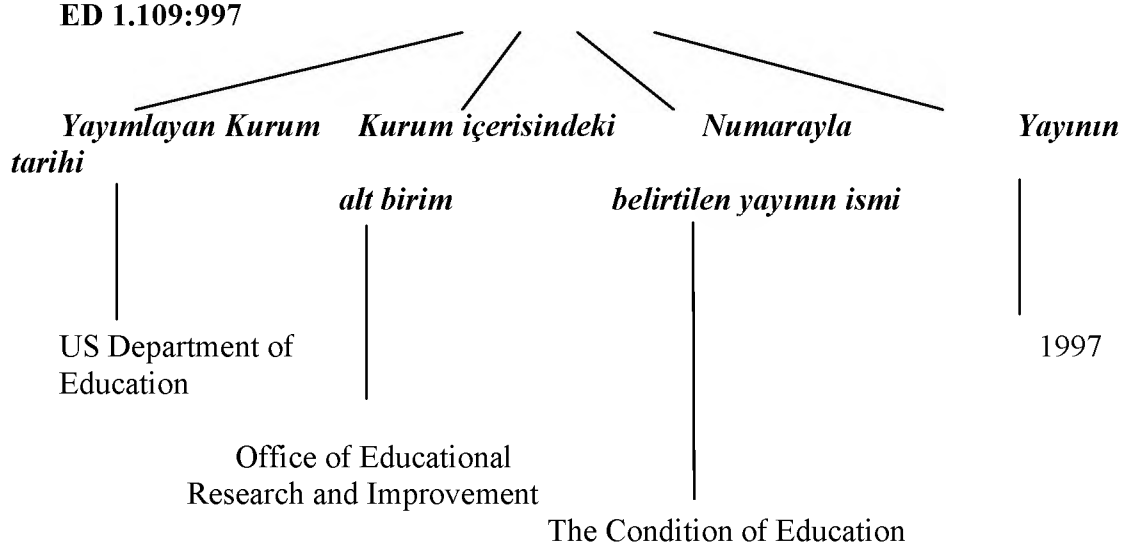
Çok fazla bilgiyi küçük bir yüzeyde depolayabilen mikrofişler, Koleksiyon içerisinde bulunan diğer materyallerden tamamiyle farklı bir işlemde geçirilmektedir.

Mikrofiş koleksiyonunda bulunan materyaller "Library of the Government Printing Office" tarafından yaratılan "Superintendent of Documents (SuDocs)" tasnif sistemine göre yerleştirilmektedir.

Bu sınıflandırma sisteminde hükümete bağlı aynı kurum ya da kuruluşların çıkarmış olduğu yayınlar bir arada gruplandırılarak dizayn edilmiştir.

Bir SuDoc erişim numarası daima yayının çıkarılmış olduğu kurumu temsil eden bir ya da iki harfle başlar. Kurumu temsil eden bu koddan (ajans kodu) sonra yayının tam yerini gösteren diğer numaralar, harfler, semboller ve tarih sıralanır. Yayınların konu başlıkları ise Library of Congress Konu Başlıkları listesinden alınmıştır.

Aşağıdaki örnekte bir SuDoc erişim numarası ve her parçanın ne anlama geldiği açıklamalarla gösterilmiştir.

Mikrofiş Koleksiyonu sadece ABD GPO Kataloğu'ndan (Catalog of U.S. Government Publications) taranabilir. Bu katalog basılı, CD-ROM ve mikrofiş olarak Koleksiyonda bulunmaktadır. Mikrofişler, mikrofiş makinasında incelenebilir ya da baskı alınabilir.

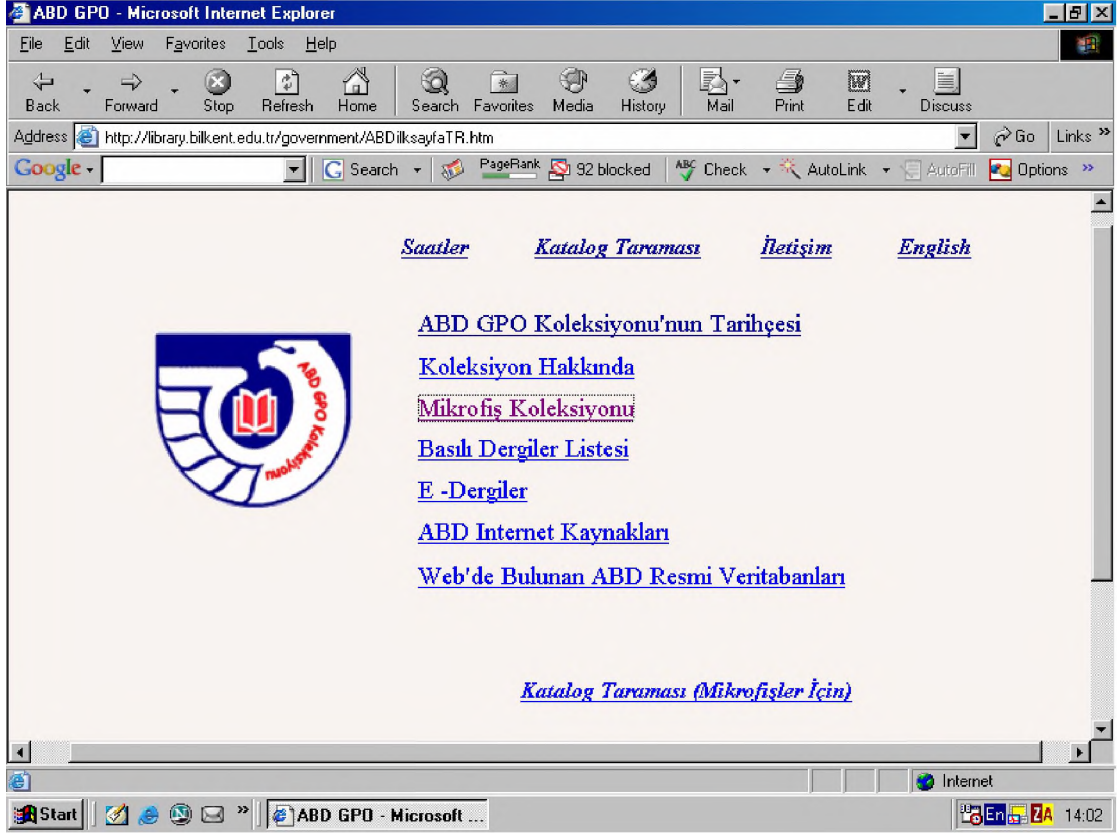
Monthly Catalog of United States Government Publications
JOURNAL (1992-)

Monthly Catalog of United States Government Publications
CD-ROM (1996-2000)

Monthly Catalog of United States Government Publications
MICROFICHE (1991-)
GP 3.8:991/8 (SuDoc Number)

Bilkent Üniversitesi ABD GPO Koleksiyonu Web sayfası

Kullanıcıların birimde bulunan kaynaklardan daha etkin bir şekilde yararlanabilmeleri için hazırlanan Bilkent Üniversitesi ABD GPO Koleksiyonu web sayfası Mayıs 2005 tarihinde erişime açılmıştır.

Türkçe ve İngilizce olmak üzere iki dilde hazırlanan web sayfasındaki bağlantılar ve içerikleri şunlardır:

ABD GPO Koleksiyonu'nun Tarihçesi: Bu sayfada “US Government Printing Office(GPO)” hakkında kısa bir bilginin yanında Koleksiyon’un tarihçesi yer almaktadır.

Koleksiyon Hakkında: Koleksiyonun içeriği ve yayınlarla ilgili detaylı bilgiler, genel ve özel konulu yayınlar eşliğinde verilmektedir.

Mikrofiş Koleksiyonu: Bu sayfada mikrofişlere uygulanan işlemler ve Mikrofiş Koleksiyonu’nda bulunan bazı yayınlar bulunmaktadır.

Basılı Dergiler Listesi: Abone olunan basılı dergilerin ve mevcut sayılarının yer aldığı bir listedir.

E-Dergiler: İnternet üzerinden erişime açık olan, ABD kurum ve kuruluşları tarafından hazırlanan e-dergilere verilen bağlantılardan oluşmaktadır.

ABD İnternet Kaynakları: Bu sayfada, ABD ile ilgili web adresleri dokuz ana başlık altında toplanmıştır. Bunlar; “ABD Resmi ve Desteklediği Yayınlar, Genel Yayınlar (çeşitli konularda), Rehberler, Arama Motorları, Listeler, Bibliyografyalar ya da Web Sayfaları, Bilgisayar ve İnfomatik, Elektrik&Elektronik Mühendisliği, Fizik/Kimya,

Tarım/Biyoloji/Biyomedikal/Çevre, Makina/Meteoroloji Mühendisliği, İnşaat Mühendisliği, Diğer Web Sayfaları” dır.

Web’de Bulunan ABD Resmi Veritabanları: Bu sayfa ABD “departman”ları tarafından hazırlanan ve İnternet üzerinden erişime açık olan veritabanlarını içermektedir. Bunlar; “Cancer, ERIC, FirstGov for Science, NIOSH Resource Database, Interactive Tariff and Trade DataWeb”dir.